

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 225/09-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. októbra 2009 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudcov Jána Auxta a Ľubomíra Dobríka vo veci sťažnosti J. D. a E. D., obaja bytom Ž., zastúpených G., s. r. o., B., v mene ktorej koná advokát JUDr. P. H., pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 125/01 v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 242/05 z 24. augusta 2006 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. D. a E. D. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 125/01 v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 242/05 z 24. augusta 2006 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 125/01 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. J. D. a E. D. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie každému v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré j e Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Žilina j e p o v i n n ý uhradiť J. D. a E. D. trovy právneho zastúpenia v sume 441,70 € (slovom štyristoštyridsaťjeden eur a sedemdesiat centov) na účet ich právneho zástupcu G., s. r. o., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 225/09-8 z 28. júla 2009 prijal na ďalšie konanie sťažnosť J. D. a E. D. (ďalej len „sťažovatelia“) pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 125/01 v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 242/05 z 24. augusta 2006.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli:

„My, sťažovatelia, sme účastníkmi konania o určenie vlastníckeho práva a uloženia povinností na strane žalovaných vo veci vedenej pred Okresným súdom v Žiline,

č. k. 7 C 125/2001, žalobcom v konaní je F. Č., bytom V. a návrh zo strany žalobcu bol podaný dňa 07. 12. 2000...

Dňa 24. 8. 2006 vydal Ústavný súd nález II. ÚS 24/05-22, v ktorom na základe sťažnosti sťažovateľov rozhodol o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd zaviazal Okresný súd Žilina k vyplateniu primeraného finančného zadostučinenia a prikázal mu bez zbytočných prieťahov vo veci konať.

Napriek vyššie uvedenému rozhodnutiu Ústavného súdu Okresný súd v Žiline do dnešného dňa, teda 2 roky a 10 mesiacov vo veci nerozhodol.

Okresný súd v Žiline sa podľa nášho názoru nebol schopný v primeranej lehote vysporiadať predovšetkým s vypracovaním znaleckého posudku. Za znalca ustanovil Ing. A. B. (uznesenie z 21. 9. 2006), následne poveril Ing. I. Z. (uznesenie zo dňa 27. 4. 2007), ustanovenie znalca Ing. Š. I. (uznesenie zo dňa 1. 2. 2007), doplnenie znaleckého dokazovania Ing. I. Z. (uznesenie zo dňa 16. 4. 2008). V tejto súvislosti poukazujeme podporne najmä na rozhodnutia ESCP, konkrétne *Idrocale c. Taliansko* (z 27. 2. 1992, *Annuaire* č. 229-F), *Capuano c. Taliansko* (rozhodnutie z roku 1987, *Annuaire*, č. 119), *Gajdúšek c. Slovenská republika* (rozhodnutie z 18. 12. 2001)...

Porušenie základného práva – práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd – vidíme v tom, že Okresný súd v Žiline nepostupoval vo veci po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky bez zbytočných prieťahov, nerešpektoval tak rozhodnutie Ústavného súdu. My sťažovatelia sme tak utrpeli vážnu nemajetkovú ujmu, nakoľko je v nás otrasená dôvera v súdny systém v Slovenskej republike, a znásobenú tým, že napriek príkazu Ústavného súdu Okresný súd v Žiline naďalej koná s prieťahmi a ani po 9 rokoch konania nie je schopný vo veci samej rozhodnúť.“

Podľa sťažovateľov súdne konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 125/01 prebieha od roku 2001 a dosiaľ nie je právoplatne skončené, čo len prehlbuje ich právnú

neistotu. V postupe okresného súdu vidia porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 125/01 porušil ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal mu vo veci konať bez zbytočných prietahov a zaplatiť im primerané finančné zadosťučinenie každému v sume 5 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 441,70 €.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci listom sp. zn. 1 SprS/277/09 z 3. septembra 2009 vyjadril okresný súd, zastúpený jeho podpredsedom, v ktorom uviedol:

„Z prehľadu úkonov a vyjadrenia konajúcej sudkyne je zrejmé, že Okresný súd Žilina vo veci konal. Vzhľadom k tomu, že o sťažnosti na prietahy v tomto konaní už Ústavný súd v r. 2006 rozhodol, budem sa v tomto vyjadrení zaoberať len obdobím od r. 2006 doposiaľ. Nie je možné konštatovať, že by v tomto období Okresný súd Žilina v rozpore s Nálezom Ústavného súdu vo veci nekonal. Z prehľadu úkonov je zrejmé, že Okresný súd Žilina vo veci vykonával jednotlivé úkony bez akýchkoľvek prietahov. Problémy v tomto konaní spôsobuje predovšetkým skutočnosť, že v obvode Okresného súdu Žilina je akútny nedostatok znalcov, ktorí by boli schopní vypracovať znalecký posudok. Z tohto dôvodu boli vo veci ustanovovaní viacerí znalci aj mimo obvodu Okresného súdu Žilina, ktorí však z rôznych, najmä zdravotných dôvodov, do dnešného dňa znalecký posudok nevypracovali. Podľa vyjadrenia sudkyne je tento znalecký posudok nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci samej. Nedostatok znalcov schopných vypracovať znalecký posudok je pritom takou okolnosťou, ktorú Okresný súd Žilina nemôže ovplyvniť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujem, aby Ústavný súd tieto okolnosti zohľadnil pri svojom rozhodovaní o podanej sťažnosti. V podrobnostiach odkazujem na vyjadrenie zákonnej sudkyne.“

Vo vyjadrení zákonnej sudkyne sa uvádza:

„Chcem poukázať na tú skutočnosť, že v danej veci nejde o prípad, kedy by súd ignoroval nález ÚS zo dňa 24. 8. 2006. Po náleze ÚS súd priebežne vykonával úkony

smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu. Už pred nálezom ÚS bolo pojednávanie zo dňa 17. 7. 2006 odročené za účelom nariadenia ohliadky na mieste samom, nariadenia znaleckého dokazovania, výsluchu svedkov ako aj ďalšieho dokazovania v zmysle návrhov účastníkov.

Dňa 21. 9. 2006 bola ustanovená znalkyňa Ing. A. B. za účelom vykonania ohliadky na mieste samom.

Ohliadka bola nariadená na deň 3. 10. 2006 za prítomnosti znalca. Medzi tým súd zabezpečoval dôkazy navrhnuté účastníkmi a nevyhnutné pre rozhodnutie veci

14. 9. 2006 – výzva na Správu katastra Ž., zároveň výzva na účastníkov na predloženie otázok na znalca.

Dňa 3. 10. 2006 bola vykonaná ohliadka, na ktorej boli vypočutí aj svedkovia. Na ohliadku sa ustanovená znalkyňa nedostavila.

Po ohliadke bol nariadený termín pojednávania na deň 1. 12. 2006, kde boli vypočutí ďalší svedkovia a pojednávanie bolo odročené za účelom nariadenia znaleckého dokazovania.

Dňa 18. 10. 2006 znalkyňa požiadala o zrušenie uznesenia o vypracovaní ZP.

Dňa 16. 1. 2007 súd vyzval účastníkov na preukázanie majetkových pomerov za účelom zloženia zálohy na znalecké dokazovanie.

Dňa 1. 2. 2007 bolo nariadené znalecké dokazovanie a za znalca bol ustanovený Ing. Š.

Dňa 12. 2. 2007 ustanovený znalec súdu oznámil, že nemôže vypracovať znalecký posudok – kapacitne nestačí a zlý zdravotný stav, po infarkte.

Dňa 21. 2. 2007 súd túto skutočnosť oznámil účastníkom, zároveň im oznámil, že v obvode KS Žilina nie je znalec, ktorý by mohol znaleckú úlohu vykonať, a preto bude za znalca ustanovená osoba, ktorá nie je zapísaná v zozname znalcov. V čase od 9. 3. 2007 do 19. 3. 2007 sa súd pokúšal ustanoviť za znalca osobu nezapísanú v zozname znalcov, telefonicky vykonal viaceré dotazy na geodetov – úradné záznamy č. l. 296 - 298, z ktorých však ani jeden nesúhlasil s ustanovením za znalca.

Dňa 19. 3. 2007 vypracovaním ZP poveril Ing. A. B., Č. Dňa 12. 4. 2007 znalkyňa oznámila súdu, že v mesiaci september pre zhoršenie zdravotného stavu a nedodržania

podmienok stanovených Z. č. 382/2004 Z. z. končí so znaleckou činnosťou a dovedy musí vypracovať 16 znaleckých posudkov.

Listom zo dňa 18. 4. 2007 súd túto skutočnosť oznámil účastníkom a zároveň ich vyzval či majú námietky k osobe Ing. K. (Ing. M. pre zlý zdrav. stav znaleckú činnosť nevykonáva) – uvedená výzva išla z toho dôvodu, že Ing. K. vypracoval ZP v konaní, ktoré predchádzalo uvedenému konaniu a súd pôvodne práve s ohľadom na túto skutočnosť nechcel menovaného ustanovovať za znalca, nakoľko predpokladal námietky.

Odporcovia listom z 23. 4. 2007 a navrhovateľ listom z 27. 4. 2007 namietali osobu Ing. K. Uznesením zo dňa 27. 4. 2007 bola Ing. B. zbavená povinnosti vypracovať ZP a ustanovená bola Ing. Z., M.

Dňa 8. 6. 2007 bol spis zaslaný na OS Senica za účelom doručenia znalkyni. Znalkyňa prevzala spis 3. 8. 2007.

Dňa 16. 10. 2007 súd vyzval znalkyňu v akom štádiu sa nachádza vypracovanie ZP.

Dňa 9. 11. 2007 bol súdu predložený ZP.

Dňa 16. 11. 2007 bol ZP doručovaný práv. zást. účastníkov s výzvou na vyjadrenie.

Dňa 28. 11. 2007 sa vyjadrila práv. zást. odporcov, navrhla vypočúť znalkyňu.

Dňa 30. 11. 2007 práv. zást. navrhovateľa požiadala o predĺženie lehoty na vyjadrenie.

Dňa 7. 2. 2008 vyjadrenie práv. zást. navrhovateľa + ďalší na návrh na vypracovanie ZP.

Na 26. 3. 2008 bol vytýčený termín pojednávania, na ktorom bola vypočutá znalkyňa a pojednávanie bolo odročené na doplnenie znal. dok.

Dňa 16. 4. 2008 uznesenie o doplnení znaleckého dokazovania.

Dňa 5. 5. 2008 znalkyňa oznamuje súdu ukončenie znaleckej činnosti vzhľadom na pracovnú zaťaženosť.

Dňa 16. 5. 2008 výzva na znalkyňu na dopracovanie znal. posudku.

Dňa 21. 7. 2008 zisťovanie súdu či znalkyňa je stále zapísaná v zozname znalcov, resp. ku ktorému dňu bola vyčiarknutá.

Dňa 30. 7. 2008 znalkyňa telefonicky žiada súd o zaslanie fotokópie listinného dôkazu za účelom skompletizovania ZP.

Dňa 22. 9. 2008 doručený doplnený ZP, ktorý bol zaslaný práv. zástupcom účastníkov Dňa 14. 10. 2008 vyjadrenie odporcov.

Dňa 12. 11. 2008 vyjadrenie navrhovateľa + návrh na nariadenie znaleckého dokazovania na vypracovanie geometrického plánu.

Dňa 24. 2. 2009 nariadené znalec. dokazovanie na vypracovanie ZP za znalca ustanovený Ing. W.

Dňa 26. 5. 2009 spis zaslaný na OS Senica n doručenie spisu znalcovi.

Dňa 6. 7. 2009 znalec oznámil súdu, že je po vážnej operácii mozgu a je PN.

Dňa 29. 7. 2009 bol spis vyžiadaný z OS Senica za účelom ustanovenia nového znalca.

V uvedenej veci je nevyhnutné pre rozhodnutie veci ďalšie znalecké dokazovanie, ktoré vyplynulo v priebehu konania. Ide o skutkovo a právne zložitú vec. Poukazujem však na dlhodobý pretrvávajúci problém s ustanovovaním znalcov z odvetvia geodézie a kartografie.

V obvode OS ZA sú len dvaja znalci, ktorí vykonávajú znaleckú činnosť – Ing. K. a Ing. M., dôvody ich neustanovenia sú uvedené vyššie. Väčšina znalcov, na ktorých sa súd obrátil odmietla vykonať znal. úkon, väčšinou pre zlý zdravot. stav, alebo že žiadali o vyčiarknutie zo zoznamu. Ustanovenie takýchto znalcov by nič neriešilo, čo sa napokon aj prejavilo v priebehu konania, keď súd musel zbavovať ustanovených znalcov povinnosti vypracovať znalec. posudok a ustanoviť iného znalca. Znalci nemajú záujem vypracovať znalec. posudok ani pod hrozbou pokút alebo návrhov na vyčiarknutie zo zoznamu znalcov. Tak ako som už uviedla vyššie, pre rozhodnutie vo veci je potrebný geometrický plán, ustanovený znalec je po mozgovej príhode, čo súd v čase jeho ustanovenia nemohol vedieť, preto bude ustanovený iný znalec. “

Predseda okresného súdu v podaní z 3. septembra 2009 a právny zástupca sťažovateľov v podaní zo 4. augusta 2009 uviedli, že netrávajú na verejnom ústnom pojednávaní.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov..., ako aj práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

„Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 253/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni uvedený stav právnej neistoty. Takýto postup súdu má na zreteli aj ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď súdu

ukladá, aby v konaní postupoval aj bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní okresného súdu došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov.

Pri vyhodnotení doterajšieho konania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 7 C 125/01 podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Predmetom konania je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktoré tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Vec z právneho a skutkového hľadiska vykazuje znaky náročnosti. V konaní bolo potrebné vyhotoviť znalecký posudok, ktorého vyhotovenie sa oddŕaľovalo z dôvodu nedostatku znalcov v obvode okresného súdu.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú závažnú skutočnosť, ktorá by mohla byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu. Sťažovatelia boli v konaní aktívni a súčinnosťní. Pri hodnotení správania sťažovateľov

ako účastníkov súdneho konania dospel ústavný súd k záveru, že neprispeli k predĺženiu doterajšej doby konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu. Ústavný súd sa zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci nielen z hľadiska sťažovateľmi namietaných (označených) období, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného súdneho konania, a to v období po právoplatnosti nálezov ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 242/05 z 24. augusta 2006.

Z rozboru veci vyplýva, že 7. decembra 2000 sa na okresnom súde začalo konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Sťažovatelia už raz na ústavnom súde namietali prietahy v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 7 C 125/01. Nálezom sp. zn. II. ÚS 242/05 z 24. augusta 2006 ústavný súd rozhodol o porušení ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v tomto konaní.

Predmetom skúmania ústavného súdu je preto obdobie po právoplatnosti označeného nálezov ústavného súdu.

V konaní na okresnom súde bolo ustanovených niekoľko znalcov (uzneseniami z 21. septembra 2006, 1. februára 2007, 19. marca 2007, 27. apríla 2007, 24. februára 2009). Vypracovaný znalecký posudok bol okresnému súde doručený 9. novembra 2007 a doplnený znalecký posudok bol okresnému súde doručený 22. septembra 2008. Pojednávania sa konali 1. decembra 2006 a 26. marca 2008.

Ústavný súd preto po zvážení všetkých okolností pri hodnotení postupu okresného súdu najmä s prihliadnutím na doterajšiu dobu konania a na skutočnosť, že konanie ani po viac ako troch rokoch od právoplatnosti nálezov ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 242/05 z 24. augusta 2006 nie je právoplatne skončené a od tejto doby boli vo veci vykonané

len dve pojednávania, konštatuje, že postup okresného súdu nemôže byť považovaný za zodpovedajúci požiadavke konania bez zbytočných prietáhov a v primeranej lehote, ako to vyžaduje čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvedené okolnosti sú dostatočné na to, aby oprávnili ústavný súd k záveru, že právna vec sťažovateľov nebola prerokovaná bez zbytočných prietáhov a v primeranej lehote a že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 125/01 bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva a slobody porušil, vo veci konal [podobne aj § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde]. Vzhľadom na to ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 125/01 konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovatelia žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € každému z nich voči okresnému súdu poukazujúc najmä na doterajšiu dĺžku konania pred okresným súdom.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno spravodlivo žiadať, aby fyzická osoba čakala na výsledok súdneho konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktoré nie je právoplatne skončené ani po takmer 9 rokoch. U sťažovateľov oprávnené takýto postup okresného súdu vyvoláva stav právnej neistoty. Vychádzajúc z tohto pohľadu na pozíciu sťažovateľov, z princípov spravodlivosti a zo spôsobu zavŕšenia ochrany základných práv sťažovateľov, ako aj z konkrétnych okolností tohto prípadu dospel ústavný súd k záveru, že finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť v súlade s výrokom tohto nálezu každému zo sťažovateľov, je primeraným zadosťučinením spojeným s porušením označených práv sťažovateľov (bod 3 výroku nálezu).

Pri určení výšky finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal aj zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

Právny zástupca sťažovateľov si v sťažnosti uplatnil trovy konania v sume 441,70 € (dva úkony u dvoch sťažovateľov vrátane 19 % DPH).

Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2008 v sume 695,41 € (20 950 Sk).

Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume uplatnenej právnym zástupcom sťažovateľov 441,70 € z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie vecí a písomné vyhotovenie sťažnosti) u dvoch sťažovateľov vo výške 115,90 € x 2 x 2 mínus 20 % podľa § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení

neskorších predpisov zvýšené o 19 % DPH, pretože advokát je platcom dane z pridanej hodnoty. Ďalej mal právny zástupca sťažovateľov nárok aj na náhradu režijného paušálu 6,95 € za úkon podľa citovanej vyhlášky. Ústavný súd vyslovil povinnosť okresného súdu uhradiť trovy právneho zastúpenia právnomu zástupcovi sťažovateľov (bod 4 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. októbra 2009